

Príloha č. 3 Príručka pre zariadenia školského stravovania

Zariadením školského stravovania môže byť školská jedáleň alebo školská výdajňa (ďalej len „ŠJ“).

Cieľom tejto príručky je poskytnúť základné informácie pre zlepšenie vykonávania Školského programu v tých školských zariadeniach, ktoré sa rozhodli distribuovať výrobky Školského programu cez ŠJ.

Príručka bola vypracovaná Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „platobná agentúra“), ktorá je v Slovenskej republike zodpovedná za administrovanie Školského programu a spolupracovalo na nej Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“) a Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaM SR“).

ŠKOLA, ktorá sa rozhodne vykonávať Školský program (Školské mlieko a/alebo Školské ovocie a zelenina) prostredníctvom ŠJ, musí na túto činnosť ŠJ splnomocniť (a to na formulári [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#)).

V PRÍPADE VYKONÁVANIA ŠKOLSKÉHO PROGRAMU CEZ ŠJ VYPLÝVAJÚ PRE ŠJ NASLEDOVNÉ POVINNOSTI, KU KTORÝM SA ZAVÄZUJE V [ČESTNOM VYHLÁSENÍ ŠKOLY](#):

1. Viest' oddelenú evidenciu o dodávkach, spotrebe a úhradách za dodané výrobky Školského programu, na ktoré sa vzťahuje pomoc, v prípade zistenia nedodržania tejto požiadavky si je škola vedomá sankcií

ŠJ je povinná viest' riadne evidenciu dodaných výrobkov Školského programu. Na evidenciu odporúčame použiť [prílohu č. 1 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO MLEIKA\)](#) a [prílohu č. 2 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO OZ\)](#).

V evidencii je potrebné uvádzať dátumy a množstvá prijatého a spotrebovaného množstva výrobkov Školského programu, nakoľko budú kontrolované v kombinácii s dochádzkovým systémom počas prípadnej kontroly na mieste.

! V prípade, že evidencia príjmu a výdaja nebude vedená a táto skutočnosť bude v rámci kontroly na mieste zistená, škola bude zaradená do zoznamu škôl, na ktorej žiakov nie je možné v nasledujúcom školskom roku pridelit' maximálnu výšku pomoci žiadnemu zo žiadateľov.

! V prípade, že evidencia príjmu a výdaja nebude riadne vedená, nebude možné na nepreukázateľne spotrebované množstvá výrobkov Školského programu poskytnúť pomoc, čím vznikne žiadateľovi o pomoc (dodávateľovi produktov v rámci Školského programu) finančná ujma. Preto je potrebné tejto povinnosti venovať náležitú pozornosť.

V prípade mlieka a mliečnych výrobkov je v evidencii veľmi dôležité presne označiť o aký druh mlieka alebo mliečného výrobku sa jedná (presné znenie aj druh balenia), nestačí len ako

mlieko, jogurt alebo tvaroh, nakoľko v programe sa dodáva viacero druhov mlieka, jogurtov, tvarohu, ktoré sú v rôznych baleniach (napr. Jogurt 125 g, Jogurt bezlaktózový 145 g, Plnotučné mlieko UHT 250 ml, Polotučné mlieko pasterizované 1L...).

V aktuálnej verzii [prílohy č. 1 \(EVIDENCIA PRÍJMU A VÝDAJA ŠKOLSKÉHO MLIEKA\)](#) je pri položke „Druh/názov výrobku:“ [po kliknutí do políčka na vyplňanie, urobená roletka s presným názvom výrobku a druhom a veľkosťou balenia. Odporúčame využiť pre zjednodušenie administrácie.](#)

Pri baleniach spracovaného ovocia, zeleniny (šťavy 100%, pyrė, jablkové lupienky) je potrebné viesť oddelenú evidenciu druhov veľkosti balení (napr. 0,2L, 0,25L, 3L šťava, 100 g, 120 g pyrė...).

Ďalej je potrebné **viesť oddelene účtovné záznamy** týkajúce sa Školského programu a **viesť oddelenú evidenciu na skladových kartách** (zvlášť na druhy a typy balení výrobkov Školského programu). Zároveň v jedálnom lístku má byť jednoznačne vyznačené, že sa jedná o „školské mlieko“, „školské ovocie a zeleninu“.

2. Nepoužívať výrobky Školského programu na prípravu jedál

! Výrobky Školského programu nenahrádzajú stravovaciu jednotku.

Výrobky nesmú byť použité na prípravu jedál (ako posyp syra na špagety, rizoto, plnka do buchiet, koláčov (tvaroh), posýpka na rezance, príprava nátierok z tvarohu...). Výnimkou môže byť nanajvýš ohriatie konzumného mlieka/očistenie a nakrájanie ovocia či zeleniny. Taktiež **nie je povolené dochucovanie** mlieka a mliečnych výrobkov (zakázaný je prídavok kakaa, cukru, marmelády, džemu, náhrad kávy...).

! Výrobky Školského programu sú určené výlučne na priamu konzumáciu pre deti a žiakov.

3. Zabezpečiť, že výrobky Školského programu budú spĺňať predpísané požiadavky na kvalitu a nebudú vykazovať zjavné kvalitatívne a zdravotné nedostatky

Dodávku výrobkov Školského programu od dodávateľa (žiadateľa) musí prebrať zodpovedná osoba, ktorá vizuálne posúdi kvalitu dodaných výrobkov a je oprávnená potvrdzovať dodacie listy podpisom a pečiatkou.

V prípadoch, že dodávka obsahuje akýmkoľvek spôsobom poškodené, nekvalitné ks alebo kg ovocia či zeleniny, znehodnotenú obalu mlieka a mliečnych výrobkov, prípadne je zjavné, že výrobky neboli správne prepravované (napr. nebolo zabezpečené chladenie počas prepravy a pod.) a nie je možné ich rozdať žiakom, je potrebné využiť reklamáciu, alebo dobropis, prípadne vrátiť výrobky dodávateľovi, alebo neprebrať dodávku.

! Takéto ks výrobkov Školského programu (nespotrebované, vrátené) nie sú oprávnené na pomoc a nie je možné ich zarátavať do hlásení škôl.

V prípade možnosti zodpovedná osoba informuje o takejto skutočnosti platobnú agentúru.

4. Poskytovať dodávateľovi informácie o prijatých a spotrebovaných množstvách výrobkov Školského programu včas, aby mohol podať žiadosť o poskytnutie pomoci

Dodávateľ (žiadateľ) poskytne škole/ŠJ po ukončení obdobia formulár [HLÁSENIA ŠKOLY O SPOTREBE](#), kde ŠJ uvedie porcie/balenia a kg/l spotrebovaných výrobkov. ŠJ riadne vyplnený a správne potvrdený formulár vráti dodávateľovi (žiadateľovi).

V prípade, že škola realizovala sprievodné vzdelávacie opatrenie (ďalej len „SVO“) v spolupráci s dodávateľom odovzdá sa dodávateľovi aj [HLÁSENIE ŠKOLY O REALIZÁCIÍ SPRIEVODNÝCH VZDELÁVACÍCH OPATRENÍ \(SVO\)](#) za každé realizačné obdobie, v ktorom bolo SVO vykonané. V prípade, že škola vykonáva SVO v rámci v nej uskutočňovanej výchovy alebo vzdelávania, môže si taktiež vyplniť [HLÁSENIE ŠKOLY O REALIZÁCIÍ SPRIEVODNÝCH VZDELÁVACÍCH OPATRENÍ \(SVO\)](#), ale si ho ponechá u seba (nezasiela ani dodávateľovi ani PPA!!!) a slúži mu ako evidencia vykonaného SVO (pokiaľ nemá inú formu evidencie SVO).

Je vhodné, aj keď je ŠJ splnomocnená na vykonávanie Školského programu, aby [HLÁSENIE ŠKOLY O REALIZÁCIÍ SPRIEVODNÝCH VZDELÁVACÍCH OPATRENÍ \(SVO\)](#) vyplňala škola a nie školská jedáleň (Hlásenie o spotrebe a Hlásenie o realizácii SVO sú od tohoto roku oddelené tlačivá).

5. Písomne oznámiť dodávateľovi každú zmenu údajov

Dodávateľovi (žiadateľovi) písomne (mailom, alebo zaslaním nového [ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY](#)) bezodkladne oznámi zmenu počtu žiakov, zmenu zriaďovateľa, adresy, a podobne.

6. Na požiadanie platobnej agentúry poskytnúť do piatich dní informácie o prijatých a spotrebovaných množstvách výrobkov Školského programu

Prípady, keď sú školy priamo oslovené platobnou agentúrou, sú skôr výnimkou. Platobná agentúra pristupuje k tejto možnosti napr. ak nevie správne vyhodnotiť žiadosť o poskytnutie pomoci podanú dodávateľom (žiadateľom) a potrebuje si overiť údaje aj zo strany školy a pod. **! Nejedná sa o zasielanie [HLÁSENÍ ŠKOLY O SPOTREBE](#) výrobkov Školského programu a [HLÁSENÍ ŠKOLY O REALIZÁCIÍ SPRIEVODNÝCH VZDELÁVACÍCH OPATRENÍ \(SVO\)](#), na platobnú agentúru, tie sa zasielajú dodávateľovi!**

7. Umožniť vykonanie akejkoľvek kontroly oprávneným osobám v súvislosti so správnym vykonávaním Školského programu

Školský program je financovaný z prostriedkov Európskej únie a SR, preto použitie týchto finančných prostriedkov podlieha kontrole na mieste.

Kontrola na mieste môže byť vykonaná kontrolórmí platobnej agentúry, MPRV SR, Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky, či audítormi. Kontrola na mieste môže

byť zameraná na vykonávanie sprievodných vzdelávacích opatrení či vykonávanie Školského programu za celý uplynulý školský rok.

8. Odoberať dodávky mlieka a mliečnych výrobkov/ovocia, zeleniny a výrobkov z nich schválené podľa zoznamu (v súlade s prílohami č. 1 a 2 NV SR č. 200/2019) v rámci Školského programu bude školské zariadenie len od jedného schváleného žiadateľa na dodávanie mlieka a mliečnych výrobkov alebo na dodávanie ovocia, zeleniny a výrobkov z nich

Škola odoberá výrobky Školského programu vždy len od jedného dodávateľa (žiadateľa), s ktorým má uzatvorenú zmluvu, tj. škola môže mať uzatvorené max. dve zmluvy na dodávky a distribúciu výrobkov Školského programu, jednu na mlieko a mliečne výrobky a jednu na ovocie, zeleninu a výrobkov z nich.

9. Umožniť vykonanie aktivít v rámci sprievodných vzdelávacích opatrení, prípadne, poskytne priestory a potrebné vybavenie na zabezpečenie týchto aktivít

Sprievodnými vzdelávacími opatreniami sa zvyšuje účinnosť programu. Škola môže zabezpečiť sprievodné vzdelávacie opatrenia prostredníctvom dodávateľa alebo v rámci nej uskutočňovanej výchovy.

! Pri výkone SVO žiadateľa v spolupráci so školou je nevyhnutné, aby škola vykonala aj sprievodnú aktivitu, nakoľko bez nej (resp. bez preukázania realizácie) nie sú náklady žiadateľa na dodaný materiál / školské výrobky oprávnené.

! Koordinácia a evidencia aktivít spojených s realizáciou sprievodných vzdelávacích opatrení je vhodné zabezpečiť mimo ŠJ, nakoľko každá škola je povinná ich zabezpečiť pre všetkých svojich žiakov zapojených v Školskom programe.

ŠJ môže poskytnúť napr. priestory na ochutnávku spolu s vybavením ako poháre, tanieriky, misky, nože....

! Ochutnávky nesmú byť zamieňané s bežnou dodávkou ovocia a zeleniny a mliečnych výrobkov, nemôžu byť uvedené na jedálnom lístku ako súčasť obedu a neevidujú sa v evidencii dodávok výrobkov Školského programu.

! V rámci ochutnávky je dodané množstvo výrobkov Školského programu limitované nárokom 1 porcie z každého druhu a odrody, prípadne výrobku ponúkaného sortimentu na žiaka v rámci jedného školského roka.

10. V prípade distribúcie mlieka a mliečnych výrobkov/ovocia, zeleniny a výrobkov z nich spolu s jedlami poskytovanými v ŠJ, zverejniť informáciu o distribuovaných výrobkoch Školského programu aj v jedálnom lístku, ako aj na mieste distribúcie:

A. NA JEDÁLNO M LÍSTKU

Na jedálnom lístku musí byť jasne označené, že v daný deň boli vydávané výrobky Školského programu. Pri konkrétnych dodávkach v daný deň musí byť uvedená hviezdička „ * “ s dobre čitateľným odkazom v znení: *Mlieko a mliečne výrobky/Ovocie a zelenina „Školského programu“ Európskej únie s finančnou pomocou Európskej únie.

! Do jedálneho lístka túto informáciu nie je povolené dopisovať rukou.

V prípade, že ŠJ nevie zabezpečiť elektronické označenie výrobkov Školského programu v jedálnom lístku, je možné využiť pečiatku s požadovaným textom. Použije ju operatívne, kedy bude zrejmé, že sa podávanie výrobkov Školského programu uskutoční.

B. V MIESTE VÝDAJA

V mieste výdaja (napr. pri výdajnom okienku v ŠJ) – je potrebné umiestniť **plagát na označenie distribučného miesta (miesta výdaja)** – vhodný je napr. propagačný plagát veľkosti - minimálne A4, písmo – min. 1 cm, ktorý obsahuje vetu: „Výrobky „Školského programu“ Európskej únie s finančnou pomocou Európskej únie“.

Na plagáte **musí byť zobrazený znak Európskej únie.**

Plagát je možné stiahnuť zo stránky <https://www.skolskeovocie.sk/sk/informacne-plagaty>.

11. Neprekročiť pri platbe žiakmi za mlieko a mliečne výrobky/ovocia, zeleniny a výrobkov z nich v rámci tohto programu najvyššiu úhradu platenú žiakmi stanovenú v prílohe č. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 200/2019 Z. z.

Dodávky výrobkov Školského programu hradí škola alebo žiak/rodič iba v prípade, že na pokrytie dodatočnej pomoci nie je dostatok finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR.

! Toho času sú dodávky vykonávané bezodplatne.

V RÁMCI VYDÁVANIA VÝROBKOV ŠKOLSKÉHO PROGRAMU JE POTREBNÉ TAKTIEŽ DODRŽIAVAŤ:

- Zabezpečiť odber výrobkov Školského programu počas všetkých troch realizačných období (v prípade, ak sa škola v danom šk. roku zapojí do Školského programu a neodoberie ani v jednom realizačnom období výrobky zo Školského programu, žiadateľ je sankcionovaný, preto ak sa škola zapojí do programu je potrebné výrobky aj od žiadateľa odoberať, inak je mu spôsobená finančná ujma).
- Podiel porcií spracovaného ovocia a zeleniny na celkovom dodanom množstve ovocia a zeleniny, ktoré žiadateľ dodáva jednej škole, nesmie v každom z realizačných období prekročiť 40 %.

- Podiel porcií konzumného mlieka a jeho bezlaktózových variácií tvorí minimálne 60 % z celkového počtu dodaných alebo distribuovaných porcií v rámci každého jedného realizačného obdobia (tento pomer sa pri školskom mlieku v školskom roku 2024/2025 sleduje už za všetky školy spolu za každé realizačné obdobie, preto nie je nutné, aby každá škola zvlášť tento pomer dodržala, je to ale vhodné, nakoľko sa odporúča zvýšený príjem mlieka a jeho bezlaktózových variácií u detí a zároveň pre žiadateľa je jednoduchšie tento pomer za všetky školy dodržať, ak si každá objednáva aj mlieko a jeho bezlakt. variácie a nie len mliečne výrobky) –je potrebné tento aspekt zohľadniť.
- Výdaj výrobkov Školského programu musí byť realizovaný tak, aby nebol prekročený limit nároku žiaka na jednu porciu mliečneho výrobku a na jednu porciu ovocia, zeleniny denne pri dodržaní maximálnej veľkosti porcie v súlade s nariadením vlády SR č. 200/2019 Z. z (cez prázdniny a víkendy žiak nemá nárok na dotované výrobky).
- Zmeny počtu žiakov sú školy povinné **nahlasovať žiadateľovi** písomne (mailom, alebo zaslaním nového ČESTNÉHO VYHLÁSENIA ŠKOLY).
- Dodané výrobky Školského programu musia byť rozdane žiakom v tom istom realizačnom období, v ktorom boli škole dodané. Výrobky rozdane v inom období ako boli dodané, nie sú dotované, ak škola nevie uviesť dôvody osobitého zreteľa (viď § 7 ods. 24 NV SR č. 200/2019 Z. z.). ***Ak chce škola uplatniť „dôvody osobitého zreteľa“ je potrebné potvrdenie štatutára školy o takomto dôvode, pričom ním môže byť čiastočné, alebo úplné zatvorenie školy z technických alebo epidemiologických príčin.***